

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

2^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της Αρχής στις 19 Ιουλίου 2018, με την εξής σύνθεση: Νικόλαο Σαββίδη, Πρόεδρο και Εισηγητή, δυνάμει της με αριθμό 796/2018 Πράξης του ίδιου, και τα μέλη, Μαρία Μανδράκη, που, δυνάμει της με αρ. 23/2018 Πράξης του Προέδρου της ΑΕΠΠ, αναπληρώνει την Γερασιμούλα-Μαρία Δρακονταειδή, και Νεκταρία – Πηνελόπη Ταμανίδη.

Για να εξετάσει την με Γεν. Αριθ. Κατ. ΑΕΠΠ 609/02-07-2018 Προδικαστική Προσφυγή της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «» και τον διακριτικό τίτλο «.....Α.Ε.Γ.Α.», που εδρεύει στο ..... Αττικής, επί της ..... αρ. ...., όπως εκπροσωπείται νόμιμα (εφεξής «προσφεύγων» ή «προσφεύγουσα»), προσφυγή κοινοποιηθείσα στην ΑΕΠΠ την 02-07-2018 και χρεωθείσα στο 2ο Κλιμάκιο ΑΕΠΠ με το αυθημερόν ενημερωτικό ηλεκτρονικό μήνυμα του Προέδρου αυτής.

Κατά της Αναθέτουσας Αρχής, νομικού προσώπου με την επωνυμία ΕΙΔΙΚΟΣ ΔΙΑΒΑΘΜΙΔΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ (Ε.Δ.Σ.Ν.Α.) που εδρεύει στην Αθήνα και επί της συμβολής των οδών Άντερσεν αρ. 6 και Μωραΐτη αρ. 90, όπως εκπροσωπείται νόμιμα (εφεξής «Αναθέτουσα Αρχή» ή «ΕΔΣΝΑ» ή «ΑΑ»), στα πλαίσια της από 21/05/2018 με Αριθμ. Πρωτ.: 5293 και α.α. ΕΣΗΔΗΣ 57869 διακήρυξης της Αναθέτουσας Αρχής, κατά την οποία διενεργείται ηλεκτρονικός ανοικτός μειοδοτικός διαγωνισμός με κριτήριο κατακύρωσης την χαμηλότερη τιμή για την «Ασφάλιση Οχημάτων - Μηχανημάτων ΕΔΣΝΑ» για το χρονικό διάστημα από 15/8/2018 έως

Αριθμός Απόφασης: 585 / 2018

15/11/2019 και ώρα 12.00 π.μ., προϋπολογισμού δαπάνης 145.075,00 € (εφεξής «διαγωνισμός» ή «διακήρυξη») και κατά 1) της υπ' αριθ. 233/2018 Απόφασης της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΕΣΔΝΑ όσον αφορά στον αποκλεισμό της προσφοράς και συμμετοχής της προσφεύγουσας στο επόμενο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας για την ανάθεση των υπηρεσιών του επίμαχου διαγωνισμού (εφεξής «προσβαλλόμενη πράξη»), 2) του με αριθμ. 1 από 18-06-2018 Πρακτικού της Επιτροπής Διεξαγωγής και Διενέργειας του επίμαχου διαγωνισμού και της Εισηγήσης της Αντιπροέδρου, και 3) κάθε συναφούς προς τις ανωτέρω ρητής ή σιωπηρής πράξης ή παράλειψης της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ε.Δ.Σ.Ν.Α.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε τον Εισηγητή, Νικόλαο Σαββίδη.

Κατόπιν μελέτησε τα σχετικά έγγραφα, σκέφτηκε κατά τον Νόμο και έκανε ομόφωνα δεκτά τα εξής:

1. Επειδή, με την υπ. αριθ. 5293/21-5-2018 διακήρυξή του η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε ανοικτό μειοδοτικό διαγωνισμό με κριτήριο κατακύρωσης την χαμηλότερη τιμή για την «Ασφάλιση Οχημάτων - Μηχανημάτων ΕΔΣΝΑ» για το χρονικό διάστημα από 15/8/2018 έως 15/11/2019 και ώρα 12.00 π.μ., προϋπολογισμού δαπάνης 145.075,00 €, με βάση την υπ. Αριθ. 2/2018 μελέτη της Υπηρεσίας, το με αρ. πρωτ. ΕΔΣΝΑ. 6225/13-6-2018 έγγραφο με θέμα: Διευκρίνιση σχετικά με το άρθρο 33 της υπ' αριθμ. 5293/21-5-2018 διακήρυξης για τον τρόπο πληρωμής που αφορά την «Ασφάλιση Οχημάτων-Μηχανημάτων ΕΔΣΝΑ» και το νομικό πλαίσιο που διέπει τον διαγωνισμό. Ο εν λόγω διαγωνισμός διεξήχθη ηλεκτρονικά, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην οικεία Διακήρυξη, μέσω του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (στο εξής σύστημα) και είχε λάβει ως αύξοντα αριθμό (α/α) ηλεκτρονικού διαγωνισμού συστήματος τον αριθμό. 57869. Η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών ήταν, σύμφωνα με τη διακήρυξη, η 12/06/2018 και ώρα 19.00, και η ημερομηνία ηλεκτρονικής

Αριθμός Απόφασης: 585 / 2018

αποσφράγισης των προσφορών ήταν η 18/6/2018 και ώρα 11:00 π.μ. Κατά την ως άνω ημερομηνία η Επιτροπή Διαγωνισμού συνήλθε και προέβη στην ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών των υποψηφίων και διαπίστωσε ότι αφενός ο διαγωνισμός ήταν χαρακτηρισμένος από το σύστημα ως «κλειδωμένος» και αφετέρου ότι έχουν υποβληθεί εμπρόθεσμα στο διαγωνισμό και με τη σειρά που αναφέρονται στη συνέχεια, προσφορές από τους παρακάτω διαγωνιζόμενους : 1. ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ..... 2. .... 3. ....

Εν συνεχεία, η Επιτροπή, αφού ολοκλήρωσε και τον έλεγχο εγκυρότητας των εγγυητικών επιστολών συμμετοχής καθώς και τον έλεγχο των ψηφιακών υπογραφών από το σύστημα, διαπίστωσε τα ακόλουθα: Σύμφωνα με το άρθρο 11.2 της οικείας διακήρυξης «...Ο ελάχιστος μέσος ετήσιος κύκλος εργασιών των υποψηφίων θα πρέπει να ισούται με το 200% του προϋπολογισμού της σύμβασης (προ ΦΠΑ)....». Η διαγωνιζόμενη εταιρεία ..... ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ σε απάντηση για το μέσο ετήσιο κύκλο εργασιών του οικονομικού φορέα στο ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ (ΤΕΥΔ) αναφέρει ως μέσο κύκλο εργασιών το ποσό των εκατόν εβδομήντα τεσσάρων χιλιάδων τριακοσίων τριάντα ευρώ και επτά λεπτών (174.337€). Το ποσό αυτό δεν καλύπτει το ελάχιστο που απαιτείται στη σχετική διακήρυξη. Ως εκ τούτου, εισηγούμαστε τον αποκλεισμό της εν λόγω εταιρείας από τα περαιτέρω στάδια της διαγωνιστικής διαδικασίας και αυτή να συνεχιστεί με τις διαγωνιζόμενες εταιρείες: 1....., και 2.....

Τα παραπάνω η Επιτροπή αποτύπωσε στο πρακτικό Νο 1 το οποίο και υπέγραψε και το υπέβαλε στην εκτελεστική επιτροπή της αναθέτουσας αρχής, η οποία με την με αριθμό 233/20-06-2018 Απόφασή της ενέκρινε το Πρακτικό Νο 1 της Επιτροπής και αποφάσισε τον αποκλεισμό από το επόμενο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας της διαγωνιζόμενης εταιρείας ..... ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ, ήδη προσφεύγουσας για τους λόγους που αναφέρονται στο εισηγητικό εγκριθέν Πρακτικό της Επιτροπής.

Αριθμός Απόφασης: 585 / 2018

Κατά της απόφασης αυτής στρέφεται η προσφεύγουσα επιδιώκοντας την ακύρωσή της.

2. Επειδή, με την υπό εξέταση Προδικαστική Προσφυγή, η προσφεύγουσα, επιδιώκει να ακυρωθούν οι προσβαλλόμενες πράξεις κατά το μέρος τους που αφορούν στην αξιολόγηση της προσφοράς της και στον αποκλεισμό της από το επόμενο στάδιο του διαγωνισμού και να γίνει δεκτή η προσφορά της και να αποσφραγιστεί η οικονομική προσφορά της, διότι α) η προσβαλλόμενη έλαβε υπόψη της μόνον την στο ΤΕΥΔ που υπέβαλε και συγκεκριμένα στο υπό στοιχείο Β' εδάφιο αυτού προδήλως εσφαλμένη αναγραφή του ποσού εξ Ευρώ 174.377 ως μέσου ετήσιου κύκλου εργασιών της τελευταίας τριετίας της προσφεύγουσας, ποσό που αυταπόδεικτα είναι λανθασμένο, εφόσον πρόκειται για ασφαλιστική εταιρεία, δίχως να συνεκτιμήσει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις τις δημοσιευμένες στην διαδικτυακή διεύθυνση της προσφεύγουσας, στην οποία παρέπεμπε, πέραν της αναγραφής του πιο πάνω ποσού στο οικείο εδάφιο του ΤΕΥΔ, εις απάντηση σχετικής «ερώτησης» για την τεκμηρίωση της ζητούμενης οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της προσφεύγουσας. Και τούτο, μολονότι η συμπλήρωση και του εδαφίου περί τεκμηρίωσης της οικονομικής χρηματοοικονομικής επάρκειας, εφόσον διατίθετο ηλεκτρονικά, ήταν υποχρεωτική για τους οικονομικούς φορείς, καθώς με αυτό το πεδίο προς συμπλήρωση είχε συμπεριληφθεί το σχέδιο ΤΕΥΔ στα έγγραφα της σύμβασης και πράγματι η εν λόγω επάρκεια τεκμηριωνόταν στις δημοσιευμένες στον ηλεκτρονικό τόπο της προσφεύγουσας ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, από τις οποίες προέκυπτε ότι ο μέσος ετήσιος κύκλος εργασιών της προσφεύγουσας δεν ανερχόταν στο εσφαλμένως αναγραφέν στο ΤΕΥΔ ύψος των 174.377 Ευρώ, αλλά σε 174.377 σε χιλ. Ευρώ, δηλαδή 174.377.000 Ευρώ, συνεπώς υπερκάλυπτε το ζητούμενο ποσοστό 200% του προϋπολογισμού δαπάνης της σύμβασης, β) ενόψει του πρόδηλου σφάλματος κατά την συμπλήρωση του

Αριθμός Απόφασης: 585 / 2018

προαναφερθέντος ποσού στο οικείο πεδίο του ΤΕΥΔ της προσφεύγουσας και της ασάφειας που προκαλούσαν τα διαφορετικά αντίστοιχα ποσά που περιέχονταν στις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις της στην ηλεκτρονική διεύθυνση, στην οποία αυτή παρέπεμπε στο ΤΕΥΔ, η αναθέτουσα αρχή ώφειλε να ζητήσει διευκρίνιση από την προσφεύγουσα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 17 και 19 της διακήρυξης σε συνδυασμό με αυτές του άρθρου 102, ιδίως δε της παρ. 5 του άρθρου αυτού, εφόσον επρόκειτο να απορρίψει την προσφορά της, δεδομένου, άλλωστε, ότι η διευκρίνιση που η προσφεύγουσα θα παρείχε δεν θα της προσέδιδε κανένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι των άλλων διαγωνιζόμενων οικονομικών φορέων. Περαιτέρω, η προσφεύγουσα υπέβαλε και αίτημα για την αναστολή προόδου του διαγωνισμού έως την έκδοση της απόφασης επί της προσφυγής της, επί του οποίου εκδόθηκε η με αριθμό Α317/2018 Απόφαση της ΑΕΠΠ (2^ο Κλιμάκιο).

3. Επειδή, για την άσκηση της Προδικαστικής Προσφυγής προκύπτει πως καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 1 του ΠΔ 39/2017 και το άρθρο 363 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, ποσού 726,00 Ευρώ (κωδικός e-Παράβολου 221620976958 0828 0037), που αντιστοιχεί σε ποσό κατά 0,625 Ευρώ μεγαλύτερο από το ποσοστό 0,5% της προϋπολογιζόμενης δαπάνης του διαγωνισμού, στο πλαίσιο του οποίου ασκήθηκε η υπό κρίση προσφυγή, η οποία ανέρχεται συνολικά στο ποσό των 145.075,00 €, ποσό, το οποίο πληρώθηκε σύμφωνα με το με τον πιο πάνω κωδικό e-παραβόλο αυτόματης δέσμευσης για τον φορέα «Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π.)», για το οποίο προσκομίστηκε εκτυπωμένη σελίδα της ΓΓΠΣ με κατάσταση «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ».

4. Επειδή, η υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου που παρατίθεται στο Παράρτημα Ι, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 του ΠΔ 39/2017 και της παρ. 2 του

Αριθμός Απόφασης: 585 / 2018

άρθρου 362 του Ν. 4412/2016, περιέχει δε τα κατά Νόμον ουσιώδη στοιχεία και συνεπώς παραδεκτώς άγεται προς εξέταση ενώπιον της ΑΕΠΠ.

5. Επειδή, η Προσφυγή έχει κατατεθεί εμπρόθεσμα στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού (ΕΣΗΔΗΣ αα 57869), στις 29-06-2018, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ. 1α του ΠΔ 39/2017 και το άρθρο 361 παρ. 1α του Ν. 4412/2016, δεδομένου ότι η προθεσμία άσκησης αυτής έληγε 10 ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλομένης διακήρυξης, η οποία ως εμφανίζεται στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού έλαβε χώρα την 22-06-2018.

6. Επειδή, η Α.Ε.Π.Π. ενώπιον της οποίας ασκείται είναι καθ' ύλην αρμόδια για την εξέταση της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής βάσει της κατά τα ως άνω εκτιμώμενης αξίας της Διακήρυξης (345 παρ. 1 Ν.4412/2016, 6 παρ.1 Ν.4412/2016), του αντικειμένου της (υπηρεσία) και της ημερομηνίας δημοσίευσης Προκήρυξης της σχετικής σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ, που έλαβε χώρα στις 22-05-2018, δεδομένου ότι ο διαγωνισμός υπάγεται στις διατάξεις του Βιβλίου Ι του Ν. 4412/2016 και με συνολική εκτιμώμενη αξία 145.075,00 δεν υπερβαίνει τα κατώτατα όρια του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, ενώ επιπλέον θεμελιώνεται και η κατά χρόνο αρμοδιότητά της, όπως απαιτείται από τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 379 παρ. 7 γ) του Ν. 4412/2016, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του από το άρθρο 43 παρ. 4 του Ν.4487/2017 (ΦΕΚ Α' 116).

7. Επειδή, κατά την έννοια του άρθρου 360 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του ΠΔ 39/2017 η Προσφεύγουσα ασκεί την υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή αιτούμενη την ακύρωση της προσβαλλόμενης με έννομο συμφέρον, καθώς έχει υποβάλει προσφορά στον διαγωνισμό και εάν δεν είχε αποκλειστεί, κατά παράβαση διατάξεων του εθνικού και ενωσιακού δικαίου, όπως ισχυρίζεται, θα συνέχιζε στη διαγωνιστική διαδικασία.

Αριθμός Απόφασης: 585 / 2018

8. Επειδή, επομένως, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή και να εξεταστεί κατ' ουσίαν.

9. Επειδή, στο άρθρο 11 της διακήρυξης προβλέπεται ότι : «...2. Οικονομική και Χρηματοοικονομική Επάρκεια. Η Οικονομική και Χρηματοοικονομική επάρκεια του οικονομικού φορέα αποδεικνύεται με την προσκόμιση: - Πιστοποιητικού Φερεγγυότητας της ασφαλιστικής εταιρείας. - Δημοσιευμένων Ισολογισμών των τελευταίων τριών (3) διαχειριστικών χρήσεων . Σε περίπτωση που ο υποψήφιος ανάδοχος ασκεί οικονομική δραστηριότητα για χρονικό διάστημα μικρότερο των τριών (3) διαχειριστικών χρήσεων και πάντως μεγαλύτερο της μίας, τότε θα προσκομίσει ανάλογα δικαιολογητικά για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα. Ο ελάχιστος μέσος ετήσιος κύκλος εργασιών των υποψηφίων θα πρέπει να ισούται με το 200% του προϋπολογισμού της σύμβασης (προ ΦΠΑ).», στο άρθρο 12 «Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής» ότι «1. Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις του άρθρου 10 της παρούσης και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής του άρθρου 11 της παρούσης, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους, ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 4 του ν. 4412/2016 Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) (B/3698/16-11-2016), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα της παρούσης έντυπο, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του. Το ΤΕΥΔ καταρτίζεται από τις αναθέτουσες αρχές βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Α της Απόφασης 158/2016 της ΕΑΑΔΗΣΥ και συμπληρώνεται από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς σύμφωνα με τις οδηγίες της Κατευθυντήριας Οδηγίας 15/2016 (ΑΔΑ: ΩΧΟΓΟΞΤΒ-ΑΚΗ) ...», στο άρθρο 14 «Περιεχόμενο Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά» ότι «Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή των

Αριθμός Απόφασης: 585 / 2018

προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν: α) Το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (Τ.Ε.Υ.Δ.), όπως προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρο 12.1. της παρούσας διακήρυξης. Οι προσφέροντες συμπληρώνουν το σχετικό πρότυπο ΤΕΥΔ το οποίο έχει αναρτηθεί, και σε επεξεργάσιμη μορφή αρχείου .doc, στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διακήρυξης, β) Την εγγύηση συμμετοχής, σύμφωνα με το άρθρο 72 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 9.2. της παρούσας διακήρυξης, ν. 1599/1986.», στο άρθρο 17 «Λόγοι απόρριψης των προσφορών» ότι «Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στα άρθρα 13 (Κριτήριο Ανάθεσης), 14 (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 15 (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών), 16 (Χρόνος ισχύος προσφορών), 19 (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 20 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας, β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με το άρθρο 19 της παρούσας διακήρυξης, γ) για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με το άρθρο 19 της παρούσας και το άρθρο 102 του ν. 4412/2016 ...». Τέλος, στο υπόδειγμα ΤΕΥΔ που συνημμένα στην διακήρυξη είχε περιλάβει προς συμπλήρωση από τους οικονομικούς φορείς η αναθέτουσα αρχή, στο πεδίο IV.B περί κριτηρίων επιλογής στο Κεφάλαιο Β. περί Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής Επάρκειας, ο διαγωνιζόμενος καλούνταν να απαντήσει στο εξής ερώτημα: «...Ο

Αριθμός Απόφασης: 585 / 2018

μέσος ετήσιος κύκλος εργασιών του οικονομικού φορέα για τον αριθμό ετών που απαιτούνται στη σχετική διακήρυξη ή στην πρόσκληση ή στα έγγραφα της σύμβασης είναι ο εξής ..... Εάν η σχετική τεκμηρίωση διατίθεται ηλεκτρονικά αναφέρετε: ...».

10. Επειδή, όπως επισημαίνεται και από την ΕΑΔΗΣΣΥ στην με αριθμό 23 Κατευθυντήρια Οδηγία της στις περιπτώσεις μη συμπλήρωσης ή/και μη ορθής συμπλήρωσης ενός ή περισσότερων πεδίων του ΤΕΥΔ/ ΕΕΕΣ, εκ μέρους των οικονομικών φορέων, παρέχεται η δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές να τους καλούν προκειμένου να παράσχουν σχετικές διευκρινίσεις ή να τα συμπληρώσουν, όπως οποιοδήποτε άλλο υποβληθέν, με την προσφορά τους, έγγραφο ή δικαιολογητικό, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 102 του ν. 4412/2016. Η εν λόγω δυνατότητα παρέχεται ανεξάρτητα από τον τρόπο επεξεργασίας και συμπλήρωσης του ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ. Ωστόσο, στις περιπτώσεις που επίκειται αποκλεισμός προσφέροντα ή υποψηφίου από τη διαδικασία, για λόγους ασάφειας των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς, και, κατά συνέπεια, και του ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ ως τέτοιου, οι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται να ζητούν διευκρινίσεις από τους οικονομικούς φορείς, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 5 του ως άνω άρθρου. Σε περίπτωση που οι οικονομικοί φορείς δεν παράσχουν τις απαιτούμενες διευκρινίσεις ή οι εν λόγω διευκρινίσεις κριθούν μη ικανοποιητικές από τις αναθέτουσες αρχές, απορρίπτεται η προσφορά ή η αίτηση συμμετοχής τους και οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται από τη συγκεκριμένη διαδικασία.

11. Επειδή, έχει κριθεί ότι σύμφωνα με το αρ.102 Ν. 4412/2016 παρέχεται στην αναθέτουσα ευχέρεια να ζητήσει διευκρινίσεις και συμπληρώσεις νόμιμα καταρχήν υποβληθέντων δικαιολογητικών και στοιχείων για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό και μόνο για ασάφεια δικαιολογητικών και εγγράφων και επουσιώδη σφάλματα ιδίως όλως τυπικής φύσης, γραφικά,

Αριθμός Απόφασης: 585 / 2018

λεκτικά, φραστικά, ως προς τη σήμανση και τη συσκευασία του φακέλου και των εγγράφων και ως προς τη νομιμοποίηση, όχι όμως και η αναπλήρωση μη υποβληθέντων ή μη νόμιμα υποβληθέντων δικαιολογητικών και στοιχείων (ΣΤΕ 2660/2004, 3526/2001, 2854/1997, Γνωμ. ΝΣΚ 219/1995, ΕΛΣυν Τμ. VI/10/2008). Επομένως, είναι παραδεκτή η συμπλήρωση και η διόρθωση, όταν από το ίδιο το περιεχόμενο του εγγράφου προκύπτει η ασάφεια ή προκύπτει ότι το σφάλμα είναι έλασσον σε σχέση με το αποδεικτικό αντικείμενο της διακήρυξης και ευχερές να λάβει χώρα κατά τη σύνταξη της προσφοράς και κατά τα διδάγματα της κοινής λογικής και πείρας. Σε κάθε περίπτωση, η ευχέρεια του άρ. 102 Ν. 4412/2016 δεν είναι δυνατό να χρησιμοποιηθεί για τη θεραπεία μιας σοβαρής ολιγωρίας του οικονομικού φορέα ή για τη διάσωση μιας προσφοράς που τελεί σε πλήρη αοριστία και πλήρη έλλειψη και δη όχι απλώς επί μεμονωμένου στοιχείου της προσφοράς, αλλά ενότητας τέτοιων στοιχείων, τα οποία αποτελούν προαπαιτούμενο για το παραδεκτό της συμμετοχής του οικονομικού φορέα. Άλλως, η χρήση αυτής της ευχέρειας από την αναθέτουσα θα προσέκρουε στο άκρο όριο που κατοχυρώνει το άρ. 102 παρ. 3 Ν. 4412/2016. Ειδικώς δε στην περίπτωση του αρ. 102 παρ. 5 δηλαδή όταν επίκειται αποκλεισμός συμμετέχοντος λόγω ασαφειών εγγράφων της προσφοράς, η ως άνω αρμοδιότητα της αναθέτουσας προς κλήση για διευκρινίσεις καθίσταται δεσμία και υποχρεωτική.

12. Επειδή, εν προκειμένω, όπως η ίδια η αναθέτουσα αρχή συνομολογεί στις από 09-07-2018 Απόψεις της στο πεδίο IV.B του ΤΕΥΔ της προσφεύγουσας είχε δηλωθεί το ποσό 174.337 ευρώ ως μέσος ετήσιος κύκλος εργασιών. Προς επιβεβαίωση του ποσού αυτού είχε συμπληρωθεί και ο σύνδεσμος με την ιστοσελίδα της εταιρείας στην οποία έχουν αναρτηθεί οι οικονομικές της καταστάσεις. Το γεγονός ότι είχε δηλωθεί τόσο μικρός κύκλος εργασιών, που κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας δεν είναι δυνατόν να ανταποκρίνεται σε μέσο ετήσιο κύκλο εργασιών γνωστής μεγάλης ασφαλιστικής

Αριθμός Απόφασης: 585 / 2018

εταιρείας, προκάλεσε εντύπωση στην Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού, ώστε ανέτρεξε στον σύμφωνα με το υπόδειγμα της ΤΕΥΔ συμπληρωμένο ηλεκτρονικό σύνδεσμο, την διαδικτυακή πύλη της προσφεύγουσας, δηλαδή, στην οποία η προσφεύγουσα είχε δηλώσει ότι περιλαμβάνονται στοιχεία τεκμηρίωσης του κύκλου εργασιών της, προκειμένου να διαπιστώσει αν το ποσό που είχε δηλωθεί ήταν ορθό. Στο σχετικό αρχείο που είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα της εταιρείας και συγκεκριμένα στην σελίδα 9 αυτού αναφέρονται ως έσοδα από την ασφαλιστική δραστηριότητα της εταιρείας (ειδικός τζίρος) για το 2016 το ποσό των 172.221 χιλ. Ευρώ και για το έτος 2017 το ποσό των 183.555 χιλ. Ευρώ. Κατά την ανάγνωση του σχετικού αρχείου, όπως συνεχίζει η αναθέτουσα αρχή, διέλαθε της προσοχής της Επιτροπής ότι τα εν λόγω ποσά αναγράφονταν σε χιλ. Ευρώ. Συνακόλουθα συμπεραίνει αβίαστα η αναθέτουσα αρχή ότι η προσφεύγουσα καλύπτει την απαίτηση της διακήρυξης για μέσο ετήσιο κύκλο εργασιών τριετίας 290.150 € και ότι η αναφορά στο ΤΕΥΔ της προσφεύγουσας του ποσού των 174.337 € οφείλεται σε προφανή παραδρομή της.

13. Επειδή, συνακόλουθα, λαμβανομένης υπόψη της ανωτέρω συνομολόγησης των πραγματικών ισχυρισμών της προσφεύγουσας από την αναθέτουσα αρχή, κρίνεται ότι η απόρριψη της προσφοράς της με την προσβαλλομένη έλαβε χώρα ύστερα από εσφαλμένη κρίση ότι η προσφεύγουσα δεν πληροί το κριτήριο του ζητούμενου στις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 2 της διακήρυξης ελάχιστου μέσου ετήσιου κύκλος εργασιών.

14. Επειδή, εξάλλου, καθόσον, η αναθέτουσα, συνομολογεί το πρόδηλο σφάλμα στην αναγραφή στο ΤΕΥΔ της προσφεύγουσας του ποσού των 174.337 ευρώ ως μέσου ετήσιου κύκλου εργασιών αυτής, άλλως την ασάφεια που προκύπτει μεταξύ της αναγραφής αυτής και των ποσών που αναγράφονταν στις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις στην ιστοσελίδα της εταιρείας στην οποία δήλωσε ότι έχουν αυτές αναρτηθεί, προς τεκμηρίωση του

Αριθμός Απόφασης: 585 / 2018

ανωτέρω ποσού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 102 και σε κάθε περίπτωση προ του αποκλεισμού της, ώφειλε να την καλέσει για διευκρίνιση, σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στην σκέψη 11 της παρούσας.

15. Επειδή, κατ' ακολουθία, η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή.

16. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε ο προσφεύγων (άρθρο 363 Ν.4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Ακυρώνει την υπ' αριθ. 233/2018 Απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΕΣΔΝΑ όσον αφορά στον αποκλεισμό της προσφοράς και συμμετοχής του οικονομικού φορέα με την επωνυμία ««» και τον διακριτικό τίτλο «.....Α.Ε.Γ.Α.» από το επόμενο στάδιο της αγωνιστικής διαδικασίας για την ανάθεση των υπηρεσιών «Ασφάλιση Οχημάτων - Μηχανημάτων ΕΔΣΝΑ» για το χρονικό διάστημα από 15/8/2018 έως 15/11/2019, στα πλαίσια της από 21/05/2018 με Αριθμ. Πρωτ.: 5293 και α.α. ΕΣΗΔΗΣ 57869 διακήρυξης του νομικού προσώπου με την επωνυμία ΕΙΔΙΚΟΣ ΔΙΑΒΑΘΜΙΔΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ (Ε.Δ.Σ.Ν.Α.), σύμφωνα με το σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη στις 19 Ιουλίου του 2018 και εκδόθηκε στον ίδιο τόπο στις 27-07-2018.

Αριθμός Απόφασης: 585 / 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ 2^{ΟΥ} ΚΛΙΜΑΚΙΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Σ. ΣΑΒΒΙΔΗΣ

ΟΛΓΑ ΘΑΝΟΥ